2024/2304

10.10.2024 г.

РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2024/2304 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 11 април 2024 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския орган по труда за финансовата 2022 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския орган по труда за финансовата 2022 година,

— като взе предвид член 100 и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по заетост и социални въпроси,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0131/2024),

А. като има предвид, че според отчета за приходите и разходите ([1]) на Европейския орган по труда („Органа“) неговият окончателен бюджет за финансовата 2022 година възлиза на 34 689 842 EUR, което представлява увеличение с 43,23 % спрямо 2021 г.; като има предвид, че Органът придоби финансова самостоятелност през май 2021 г. и че началният период се очаква да продължи до 2024 г., като се очаква и персоналът, и бюджетът му постепенно да се увеличават през този период; като има предвид, че бюджетът на Органа се осигурява от бюджета на Съюза;

Б. като има предвид, че Сметната палата („Палатата“) в своя доклад относно годишните отчети на ЕОТ за финансовата 2022 година („доклада на Палатата“), заявява, че е получила достатъчна увереност, че годишните отчети на Органа са надеждни и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни;

Бюджетно и финансово управление

1. отбелязва, че в резултат на усилията за контрол на бюджета през финансовата 2022 година степента на изпълнение на бюджетните кредити за поети задължения за текущата година е 96,52 %, което представлява леко увеличение с 0,72 % спрямо 2021 г., и че степента на изпълнение на бюджетните кредити за плащания за текущата година е 34,93 %, което представлява увеличение с 4,56 % спрямо 2021 г.;

2. отбелязва със загриженост, че бюджетът на Органа за 2022 г. е приет от неговия управителен съвет на 17 декември 2021 г., но не е публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз* до 31 май 2023 г.; припомня, че това противоречи на член 31 от финансовите правила на Органа и на принципа на прозрачност, който той установява;

3. подчертава факта, че това е вторият доклад за освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Органа; подчертава, че Органът все още е на ранен етап от развитието си и преминава етапа на формиране; припомня, че Органът започна дейността си през 2019 г. и постигна финансова самостоятелност през 2021 г.; подчертава, че през предстоящия период по-нататъшното развитие и интегриране на вътрешните процеси ще са съществени, докато Органът не постигне напълно оперативен статус през 2024 г.;

4. отбелязва, че Палатата докладва, че Органът е пренесъл 21,8 милиона евро (65 %) от наличните бюджетни кредити за поети задължения от 2022 г. за 2023 г., включително 3,4 милиона евро (или 79,6 %) от бюджетните кредити по дял II, свързани с административни разходи (в сравнение с 63,2 % през 2021 г.), и 16,4 милиона евро (или 90,6 %) от бюджетните кредити по дял III за оперативни разходи (в сравнение с 37,7 % през 2021 г.); припомня, че повтарящото се високо равнище на пренесени бюджетни кредити противоречи на бюджетния принцип за ежегодност и предполага наличие на структурни проблеми в бюджетните процедури и изпълнението на бюджета; отбелязва отговора на Органа по този въпрос, в който се подчертава, че по дял III значителна част от пренесените бюджетни кредити произтичат от голямата несигурност, свързана с портала EURES, и че планирането на бюджета следва да бъде по-ефективно след приемането на стратегията за портала EURES за периода 2023—2030 г., както и че в края на юни 2023 г. вече са били сключени договори за 80 % от пренесените бюджетни кредити от дялове I и II;

([1]) ОВ C 119, 31.3.2023 г., стр. 22.

5. подчертава, че откакто е постигнал финансова самостоятелност през май 2021 г., Органът е натрупал значителни пренесени суми; подчертава, че Органът, като орган, ангажиран с оперативни дейности, разчита силно на участието на държавите членки и степента на тяхното участие оказва значително влияние върху изпълнението и обхвата на тези дейности; подчертава, че поради доброволния характер на повечето дейности не всички държави членки участват във всяка дейност, а някои участват само в ограничена степен; призовава държавите членки да признаят увеличените ползи, предоставяни от Органа, и да засилят сътрудничеството между своите компетентни органи и Органа;

Резултати от дейността

6. отбелязва, че през 2022 г. Органът за първи път е представил работна програма в рамките на многогодишна рамка (единен програмен документ за периода 2022—2024 г.) и е продължил да подобрява своите програмни документи; отбелязва освен това, че Органът е определил основните стратегически области на работа и своите цели и е разработил нов набор от КПЕ, свързани със стратегическите области; отбелязва, че тези показатели, включени в неговия единен програмен документ за периода 2023—2025 г., ще се използват от 2023 г. нататък;

7. приветства постиженията на Органа при изпълнението на неговия мандат и постигането на целите на единния програмен документ за периода 2022—2024 г., особено работата през 2022 г., въпреки предизвикателствата, произтичащи от непрекъснатия растеж и развитие на организацията;

8. отбелязва, че Органът успешно е приложил рамката за действие в областта на автомобилния транспорт и свързаната с нея кампания #Road2FairTransport в сътрудничество с органите на други държави членки, социални партньори, заинтересовани страни и др.; отбелязва освен това, че Органът е извършил 33 съгласувани и съвместни инспекции с участието на 25 държави членки и е подпомогнал една демонстрационна крайпътна проверка;

9. приветства ангажимента на Органа за разширяване на неговите дейности за изграждане на капацитет със стартирането на програмата IMI-PROVE и за улесняване на цифровите технологии и иновациите, с организирането на конференцията TECH на Органа през 2022 г.; отбелязва освен това, че Органът е стартирал своята служба за медиация и е разгледал първите случаи;

10. отбелязва със задоволство реакцията на Органа на положението на хората, бягащи от руската агресивна война срещу Украйна, с осъществяването на информационни и правоприлагащи дейности, насочени към подпомагане на държавите членки при защитата на тези уязвими лица от рисковете от недекларирaн труд и експлоатация на работното място;

11. отбелязва със загриженост значителното намаляване на броя на регистрираните работни места и броя на регистрираните работодатели на портала на европейските служби по заетостта (EURES) (съответно −77 % и −37 % в сравнение с 2021 г. поради въвеждането на изискванията за EU Login); призовава Органа да опрости процеса в сътрудничество с Комисията;

12. оценява работата на Органа за подпомагане на държавите членки и Комисията за гарантиране на справедливо и ефективно прилагане на правилата на Съюза в областта на трудовата мобилност и координиране на системите за социална сигурност, за улесняване на ефективната трудова мобилност в Европа чрез дейности на EURES и на практика за улесняване на гражданите и предприятията да се ползват от предимствата на вътрешния пазар; приветства във връзка с това работата на четирите работни групи на Органа по въпросите на информацията, инспекциите, посредничеството и Европейската платформа за противодействие на недекларирания труд;

13. отбелязва, че една от целите на Органа е да улеснява и подобрява сътрудничеството между държавите членки при прилагането на съответното право на Съюза в целия Съюз, включително да улеснява съгласуваните и съвместните инспекции; очаква предстоящата през 2024 г. оценка от Комисията на резултатите от дейността на Органа във връзка с неговите цели, мандат и задачи; отбелязва, че въз основа на тази оценка Комисията може, по целесъобразност, да представи законодателни предложения за преразглеждане на обхвата на Органа;

Ефикасност и успехи

14. отбелязва, че през 2022 г. Органът е развил сътрудничеството си с други органи и организации на Съюза, за да се избегне припокриване и да се насърчат полезни взаимодействия; отбелязва освен това, че Органът е подписал меморандум за разбирателство с Комисията, Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд и Европейския център за развитие на професионалното обучение; отбелязва, че Органът също така е подписал рамка за сътрудничество с Европейската агенция за безопасност и здраве при работа и е започнал разговори с Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането;

15. приветства факта, че Органът насърчава модерна, цифрова и гъвкава работна среда, която подобрява благосъстоянието на персонала, и намалява нейното въздействие върху околната среда чрез прилагане на хибридни правила за работа, като допринася за намаляване на емисиите на CO_2; отбелязва освен това постижението на Органа във връзка с неговите помещения в Словакия, получили сертификата „Leadership in Energy and Environmental Design Gold“, отговаряйки на строгите критерии на Европейската комисия;

16. отбелязва, че Органът е продължил да прилага функционалностите на Усъвършенстваната система за управление на документи, системата Sysper, електронните обществени поръчки и Speedwell, наред с други, с цел подобряване на ефективността на системите и работните процеси;

17. отбелязва, че Органът е измежду агенциите на Съюза, които все още не са изготвили корпоративен план за подобряване на енергийната ефективност и неутралността по отношение на климата на своите операции;

18. насърчава Органа да развива активно сътрудничество с други агенции и да докладва редовно на Парламента за постигнатия напредък;

Политика относно персонала

19. отбелязва, че към 31 декември 2022 г. щатното разписание е изпълнено на 86 %, като са назначени 49 срочно наети служители от общо 57 длъжности за тази категория служители, разрешени съгласно бюджета на Съюза; отбелязва, че освен това през 2022 г. за Органа са работили 13 договорно наети служители и 55 командировани национални експерти (КНЕ), включително 27 национални служители за връзка; отбелязва, че Органът е постигнал значителен ръст на работната си сила след интензивните усилия за набиране на персонал през 2022 г.;

20. отбелязва разпределението по пол сред висшето и средното ръководство на Органа, където 4 от общо 6 души са мъже (67 %); отбелязва баланса между половете сред членовете на управителния съвет на Органа, където 20 от общо 34 души са мъже (59 %); отбелязва баланса между половете сред служителите на Органа като цяло, където 41 от общо 65 души са жени (63 %); припомня, че е важно да се гарантира баланс между половете, и призовава Органа да продължи да взема предвид този аспект при бъдещо набиране и назначаване на служители особено за висшето и средното си ръководство; призовава Комисията и държавите членки, при номинирането на своите членове в управителния съвет на Органа, да вземат предвид, че е важно да се осигури баланс между половете; отбелязва със задоволство, че в Органа е имало 27 националности въз основа на длъжностите в щатното му разписание (щатни служители) в края на 2022 г.;

21. отбелязва, че капацитетът на Органа се е увеличил значително през 2022 г. благодарение на ангажимента му да привлича висококачествени таланти – 117 служители (през 2022 г.); отбелязва освен това, че Органът трябва да продължи да полага големи усилия за набиране на персонал, както и за въвеждане на новите служители и справяне с предизвикателства като текучеството и намаляването на броя на работните места; отбелязва освен това, че политиката на Органа за набиране на персонал ще продължи да се основава на принципите на равно третиране и открити и прозрачни процедури за набиране и че тя ще бъде публикувана и съобщавана на всички заинтересовани страни;

22. отбелязва, че в края на 2022 г. делът на временно наетите служители (КНЕ и временни работници, наети чрез посреднически агенции) в Органа е бил 58 %; обръща внимание, че високата степен на зависимост от временни работници води до редовно голямо текучество на персонала със съответния риск от загуба на експертен опит (специализирани знания, мрежи за контакт, изградени със заинтересованите страни), което би могло да засегне отрицателно оперативните му способности; оценява призива на Органа за преобразуване на 15 длъжности за КНЕ в длъжности за срочно наети служители, без да е необходимо да се увеличава бюджетът, предвиден в многогодишната финансова обосновка, с цел да се осигури оперативна стабилност на Органа, запазване на знанията и ефективно изпълнение на целите му;

23. отбелязва, че Органът е нает временен служител от посредническа агенция и стажант за пет месеца (от ноември 2022 г. до март 2023 г.) и им е предоставил права за достъп до ABAC, което им позволява да въвеждат данни и да инициират операции, свързани с годишната процедура по приключване на бюджета; припомня, че използването на временни работници за извършване на основните финансови дейности на Органа, свързани с изпълнението на бюджета, противоречи на член 41, параграф 1 от финансовите му правила, който гласи, че само щатни служители могат да бъдат оправомощени да изпълняват бюджета; отбелязва, че според Органа, с цел да се осигури непрекъснатост на дейността в случаи, когато липсва законоустановен персонал и е налице необичайно работно натоварване, по изключение са били предоставени функциите на служител по въвеждане на данни и на служител по финансово иницииране на временен служител/стажант за ограничен период от време, след като те са получили необходимото обучение и за всички финансови операции са били контролирани от проверяващ служител;

24. приветства факта, че Органът е продължил да приема и прилага правила и разпоредби в областта на човешките ресурси, като например политиката за защита на личното достойнство и предотвратяване на психически и сексуален тормоз, новите правила за човешките ресурси относно работното време и хибридната работа и рамката за развитие на ученето, с която се прилагат разпоредбите относно провеждането на административни разследвания и дисциплинарни разпоредби;

25. отбелязва, че Органът е предложил мерки в подкрепа на интеграцията, включително сплотяване на екипа и социални събития и дейности, информационни пакети, различни обучения и подкрепа при регистрацията на служителите и членовете на семейството при националните органи; отбелязва освен това, че Органът провежда ежегодно проучване на благосъстоянието с цел измерване на благосъстоянието и удовлетвореността на служителите и събиране на мненията на служителите; приветства факта, че Органът проведе първите избори за комитета по персонала и той беше успешно създаден през 2022 г.;

26. отбелязва, че Органът е поел ангажимент да насърчава и да предприема действия във връзка с равенството и многообразието на работното място, като гарантира, че неговите процедури за набиране на персонал не дискриминират, наред с другото, въз основа на пол, цвят на кожата и раса; отбелязва, че тази работа е довела до подобряване на статистическите данни за многообразието на персонала в сравнение с 2021 г.; отбелязва освен това, че Органът е разработил поредица от мерки за интеграцията на хората с увреждания, като гарантира равно участие в интервюта и тестове;

Обществени поръчки

27. отбелязва, че през 2022 г. Органът е изготвил своя план за възлагане на обществени поръчки в съответствие с оперативните дейности и корпоративните си нужди, като същевременно е взел предвид екологични и социални аспекти в поканите за участие в търг и насърчава социално отговорно възлагане на обществени поръчки; отбелязва освен това, че Органът е работил за повишаване на ефективността и своевременното изпълнение на своя план за възлагане на обществени поръчки и възнамерява да използва модула за искания на инструмента за управление на обществените поръчки при изготвянето на своя план за възлагане на обществени поръчки за 2023 г.;

28. отбелязва, че според Палатата, в процедура за обществена поръчка за подпомагане на дейностите на Органа в областта на проектирането, организирането и провеждането на обучения, в тръжните спецификации се определя максимална стойност от 6 млн. евро за период от четири години; отбелязва, че Органът е възложил поръчката на оферент, чиято финансова оферта е била в размер на 12,9 млн. евро; припомня, че това противоречи на точка 12.3, буква а) от приложение I към Финансовия регламент, в която се посочва, че офертите се считат за неприемливи, „когато цената на офертата надхвърля максималния бюджет на възлагащия орган, определен и документиран преди започването на процедурата за възлагане“; отбелязва освен това, че Палатата е стигнала до заключението, че тази обществена поръчка и възлагането на поръчката са нередовни, въпреки че през 2022 г. не са извършени плащания, свързани с този договор;

29. припомня, че целта на правилата за обществените поръчки е да се осигури възможност на възложителите да закупят необходимите им стоки и услуги на икономически най-изгодна цена, като се гарантира лоялна конкуренция между кандидатите и се зачитат принципите на прозрачност, пропорционалност, равно третиране и недискриминация; призовава Органа да усъвършенства своите процедури за обществени поръчки, за да осигури пълно спазване на приложимите правила с цел постигане на възможно най-добра икономическа ефективност при използването на публичните ресурси;

Предотвратяване и управление на конфликти на интереси и прозрачност

30. отбелязва съществуващите мерки на Органа и продължаващите усилия за осигуряване на прозрачност и предотвратяване и управление на конфликтите на интереси и отбелязва, че декларациите за конфликти на интереси на членовете на управителния съвет са публикувани на уебсайта на Органа;

31. отбелязва, че Органът публикува автобиографията на своя изпълнителен директор и работи по публикуването на автобиографиите на членовете на управителния съвет и средното ръководство през 2023 г.; призовава Органа да докладва на органа по освобождаване от отговорност за развитието по този въпрос;

32. разбира, че през 2023 г. Органът е приел решение на изпълнителния директор относно публикуването на информация за срещите с представители на интереси и други външни лица; отбелязва, че съгласно това решение Органът оповестява публично информация относно всички заседания, провеждани от изпълнителния директор, председателя и заместник-председателя на управителния съвет, когато действат в това си качество, както и срещите на ръководителите на отдели с представители на интереси и други външни лица;

33. отбелязва, че през ноември 2022 г. Органът е приел политика относно конфликтите на интереси, която обхваща членовете и наблюдателите на управителния съвет, групата на заинтересованите страни, работните групи и панели на Органа, включително платформата за засилване на сътрудничеството за противодействие на недекларирания труд, външните експерти и командированите национални експерти, включително националните служители за връзка; отбелязва също така, че за 2022 г. не са докладвани случаи на конфликт на интереси и сигнали за нередности;

34. отбелязва, че Органът е въвел „контролен списък при приключване на службата и формуляр за поверителност за всички свои служители“, включващи препратки към задълженията по Правилника за длъжностните лица при прекратяване на служебното правоотношение;

Вътрешен контрол

35. отбелязва със загриженост въз основа на доклада на Палатата, че вътрешните правила на Органа изискват командированите национални експерти и националните служители за връзка да пребивават в Братислава; разбира, че КНЕ и националните служители за връзка получават дневни и месечни надбавки за покриване на разходите за издръжка в Братислава и че за да ги получат, те трябва да подадат официална декларация, че действително живеят там, и при поискване да се ангажират да предоставят доказателство за пребиваване; отбелязва, че Органът не е успял да представи доказателства в отговор на искане на Палатата, че конкретен национален служител за връзка е живял в Братислава, което е довело до заключението, че надбавките, получени от тази национален служител за връзка, възлизащи общо на 83 734 EUR, от които 50 700 EUR са били изплатени през 2022 г., са нередовни; счита, че предварителните проверки на тези декларации, извършвани от Органа, са незадоволителни, тъй като се основават единствено на декларациите на КНЕ и националните служители за връзка, а не на документни доказателства; изразява съжаление относно липсата на последващи проверки и че това създава риск сумите, които Органът плаща за тези надбавки, да не са правилни; отбелязва, че от 2023 г. Органът засилва управлението и контрола на досиетата на КНЕ, особено при предварителните проверки, при които от всички КНЕ се изисква доказателство за пребиваване;

36. обръща внимание на забележката на Палатата, че в областта на изпълнението на договорите Органът не е въвел и формализирал изцяло извършването на предварителни проверки и не извършва последващи проверки; отбелязва, че по-конкретно Органът е разрешил плащания за услуги за превод, организиране на прояви, обучение и комуникация без пълна проверка на ключови параметри, определящи цените, които трябва да бъдат платени, като например количество на предоставените услуги, съответствие с минималните изисквания за качество и единични цени; изразява дълбоката си загриженост във връзка с това и посочва, че тези недостатъци и неотстраняването им могат да представляват риск за използването на публични средства;

37. настоятелно призовава Органа да преразгледа и актуализира своите вътрешни процеси, предварителни проверки и последваща методология, за да отговори по надежден начин на забележките на Палатата и да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно мерките, предприети в това отношение;

38. подчертава факта, че от 2023 г. се изпълняват инициативи за засилване на предварителните проверки на Органа, включително специализирано обучение на персонала относно финансовите процедури и предварителните проверки;

39. отбелязва, че през 2020 г. управителният съвет на Органа е приел своята рамка за вътрешен контрол и че нейното разработване ще бъде финализирано през 2023 г. въз основа на препоръките на Службата за вътрешен одит относно рамката за вътрешен контрол;

40. отбелязва, че Органът извършва годишна оценка на риска и през 2022 г. е финализирал и разработил проект на план за действие за намаляване на рисковете; отбелязва освен това, че Органът е приел и прилага своята стратегия за борба с измамите за периода 2021—2023 г. и че изпълнението на стратегията се наблюдава чрез специален план за действие;

41. припомня, че Органът все още не е приел своя план за непрекъснатост на дейността, който е в процес на разработване и ще бъде завършен през 2023 г.;

42. разбира, че понастоящем Органът се намира в период на растеж; отбелязва, че разработването на показатели от рамката за вътрешен контрол ще бъде завършено въз основа на препоръките от одита на IAS относно рамката за вътрешен контрол, който ще бъде извършен през 2023 г.;

Други коментари

43. отбелязва със загриженост съществената работа, която Органът трябва да извърши, по-специално по отношение на укрепването на неговите механизми за вътрешен контрол; отбелязва изоставането на Органа във връзка с плановете, предвидени за изпълнение през 2023 г.; органът по освобождаване от отговорност очаква Органът да реализира и да съобщи конкретни резултати с цел ефективно преодоляване на установените недостатъци; разбира обаче, че откакто Органът започна да функционира през 2019 г., работата все още продължава;

44. отбелязва, че Органът е приложил важни мерки за повишаване на своята киберсигурност, като например протокола на екипа за незабавно реагиране при компютърни инциденти за институциите, органите и агенциите на ЕС (CERT EU), двойно криптиране на ключовете и свързаност със системите на Европейската комисия, наред с другото, и за цифровизиране на своите процедури за възлагане на обществени поръчки;

45. приветства факта, че Органът е започнал екологичен анализ и подготовка за своята екологична декларация и план за действие за прилагане на сертифицирането по EMAS, които ще бъдат завършени до 2023 г.;

46. отбелязва, че в началото на 2023 г. Органът е приел новата си комуникационна стратегия за периода 2023—2026 г., насочена към повишаване на неговата видимост, репутация и осведоменост относно неговата работа; отбелязва освен това, че Органът е организирал съвместно с други агенции и в сътрудничество с Парламента проява за проучване на предизвикателствата и възможностите за младите хора;

47. отбелязва, че Органът е приложил няколко мерки за намаляване на своето въздействие върху околната среда, но все още не е разработил писмена стратегия за околната среда и планира да я започне през 2023 г.;

48. по отношение на други забележки, придружаващи решението за освобождаване от отговорност, които имат хоризонтален характер, препраща към своята резолюция от 11 април 2024 г. ([2]) относно резултатите от дейността, финансовото управление и контрола на агенциите.

([2]) Приети текстове, P9_TA(2024)0280.